

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
2. oktober 2023

J nr. 2022-82

48. skriftlige orientering om energiforsyningsikkerhed

Til udvalgets orientering fremsendes nedenstående skriftlige orientering om den nuværende situation vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark.

Danmarks forsyningssituation vurderes pt. at være stabil fsva. gas, el, olie og biomasse (herunder træpiller), *jf. tabel 1*. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen (ENS) følger udviklingen på tværs af energiformerne tæt. I tilfælde af en mangelsituation er der udarbejdet nødplaner, som kan aktiveres.

Tabel 1. Nuværende situation på tværs af energiformer

Energi-form	Forsyning	Priser	Opmærksomhedspunkter for vinteren 2023/2024
Gas	Stabil	Forholdsvis stabile priser tilsvarende sensommeren 2021.	Fokus på fastholdelse af besparelser i DK og EU. Stop for russisk gas og begrænset LNG til EU vil kunne skabe udfordringer med at dække efterspørgslen samt give prisstigninger.
El	Stabil	Priser omtrent tilsvarende sensommeren 2021, men med fluktuationer.	Nedsat produktion og øget forbrug i Europa bl.a. som følge af tørke, kulde, perioder uden sol og vind, potentiel gasmangel, begrænsninger af elmarkedet og andre tekniske udfordringer.
Olie	Stabil	Stigende priser siden juni.	Fokus på balancen mellem udbud og efterspørgsel, herunder særligt ift. Ruslands eksportforbud, genåbningen af Kina og mulige konvertering fra gas til olie, som kan føre til yderligere prisstigninger.
Træpiller	Stabil	Faldet betydeligt, men fortsat højere end tidligere år.	Mulige høje priser som i 2022.

Gasforsyningen

Nuværende gasforsyningssituation

ENS har for nuværende ikke kendskab til konkrete forsyningsproblemer i Danmark, hvorfor der ikke er ændringer i kriseniveauet på gasforsyningsområdet i relation til gasmarkedet, som fortsat er "Early Warning". EU's, IEA's, ENTSOG's og ENS' analyser af forsyningssituationen den kommende vinter viser, at det er væsentligt for forsyningsikkerheden, at der fortsat spares på gassen.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2805
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

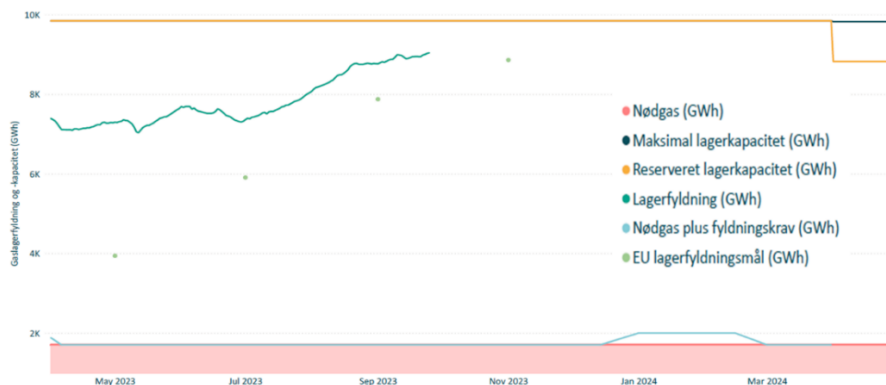

For få år siden importerede EU ca. 40 pct. af sin gas gennem rør fra Rusland. Dette tal er nu nede på 8-11 pct. Til gengæld har europæiske lande siden februar 2022 importeret øgede mængder af LNG fra bl.a. USA. EU og IEA forventer, at importen af russisk gas kan ophøre helt, og at der i kølvandet på Kinas genåbning efter COVID-19 kan opstå udfordringer med at sikre tilstrækkelige mængder LNG til Europa.

Lagerfyldning

Gaslagerfyldningen i Danmark og på tværs af EU er på et højt niveau for årstiden. Det europæiske gasmarked er frit og sammenkoblet, hvorfor den gennemsnitlige lagerfyldning på tværs af EU ved et normalt fungerende marked er mere afgørende for forsynings sikkerheden i Danmark og EU end den danske lagerfyldning isoleret. Den totale gaslagerfyldning i EU er pr. 25. september ca. 95 pct. EU-medlemslandene har et fælles krav om 90 pct. lagerfyldning pr. 1 november 2023. Danmark har fastsat nogle mellemliggende fyldningsmål, herunder at have en fyldningsgrad på 80 pct. pr. 1. september. Dette mål opfyldte Danmark, og det er også meget sandsynligt, at målet per 1. november opfyldes. Pr. 25. september er den danske lagerfyldning 91 pct., *jf. figur 1.*

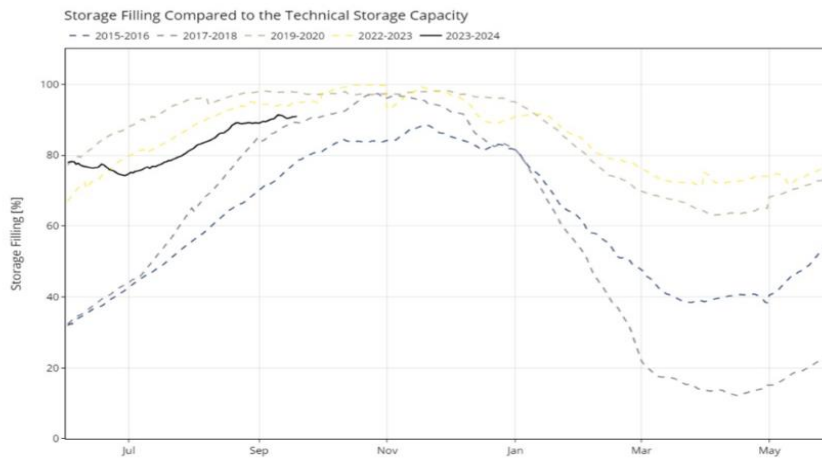
Figur 1. Gaslagerbeholdning

Kilde: Energinet (26. september 2023)

Lagerfyldningen i Danmark har været forholdsvis høj og stabil efter vinteren 2022/2023, *jf. figur 2.* Stigningen i den danske lagerfyldningsprocent var i foråret 2023 lidt langsommere end i 2022, men dette er siden indhentet. Selvom den danske lagerfyldningsprocent var lavere pr. 1 juli 2023 end pr. 1 juli 2022, *jf. figur 2,* er der mere gas på lager end der var på samme tidspunkt sidste år. Dette skyldes en udvidelse af den udbudte lagerkapacitet.

Figur 2. Lagerfyldningsgrad ift. teknisk lagerkapacitet

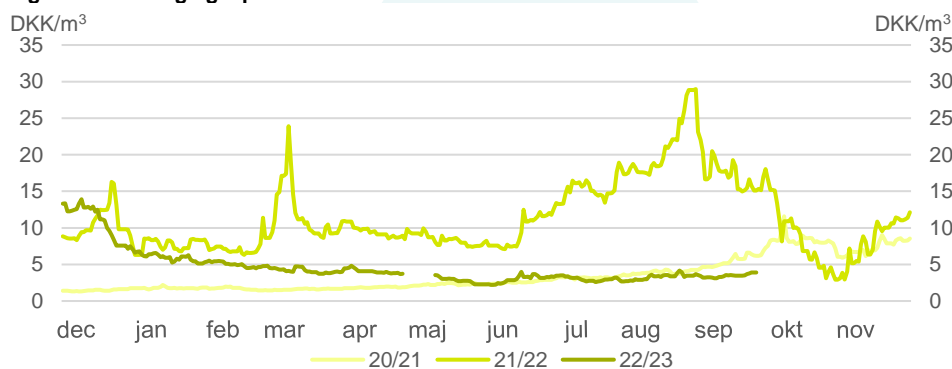
Kilde: Energinet (20. september 2023)

Anm: Lagerfyldningsforløbene i 2017-2018 og 2019-2020 repræsenterer hver en forholdsvis kold og varm vinter. Spændet mellem disse grafer udgør således et normalt udfaldsrum i procentuel lagerfyldning. Det bemærkes, at lagerkapaciteten har været forskellig over tid, således at en 95 pct. fyldning i to forskellige år ikke nødvendigvis udgør samme lagrede energimængde.

Udvikling i gaspriserne

Gasprisen er markant lavere end prisniveauet fra august 2022, men er stadig relativt høj sammenlignet med historiske gaspriser. Selvom prisniveauerne i perioder har nærmet sig niveauer fra før invasionen af Ukraine, vurderes markedet at være mere volatilt nu sammenlignet med før invasionen. Dette er senest eksemplificeret ved, at strejkevarsler på australske LNG-terminaler påvirker prisen på de europæiske gasbørser meget mere end før invasionen af Ukraine, fordi meget mere af EU's gasimport nu stammer fra internationalt handlet LNG. Det er således stadig en alvorlig situation, hvor tingene hurtigt kan ændre sig.

Figur 3. Udvikling i gasprisen

Elforsyningen

Nuværende elforsyningssituation

Elforsyningssituationen er fortsat stabil i Danmark. ENS forventer stadig ikke, at der vil være afbrud af forbrugere i den kommende fyringssæson som følge af effektmangel (utilstrækkelig elproduktion til at imødekomme efterspørgslen).

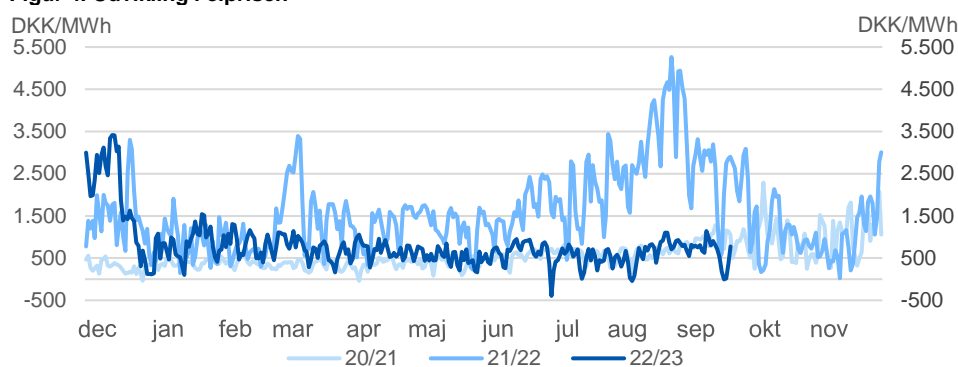

Vejrforhold og udetid på kraftværker i EU vil have stor betydning for, om der vil være tilstrækkelig effekt den kommende vinter. Ved et sammenfald af flere ugunstige omstændigheder er der forhøjet risiko for, at der kan opstå effektmangel som følge af begrænsninger i gasforsyningerne til Europa. Herunder fx hvis vinteren samtidig bliver koldere end normalt, der er lange vindstille perioder, begrænsninger på udlandsforbindelserne og/eller ekstraordinære havarier på kraftværker i ind- og udland eller tiltag, der sætter markedsmekanismerne helt eller delvist ud af spil. Politisk beslutning om at udskyde lukningen af dele af tre danske kraftværker stiller Danmark bedre i forhold til risikoen for strømafbrydelser og bidrager til, at Danmark er bedre rustet til denne vinter end den foregående.

Udvikling i elpriserne

Elprisen er fortsat volatil, men har siden jul generelt ligget på et lavere niveau, svarende til niveauet i 2021. Elprisen er relativt høj sammenlignet med historiske elpriser.

Figur 4. Udvikling i elprisen

Olieforsyningen

Nuværende olieforsyningssituation

Olieforsyningen i Danmark er stabil, og hele det danske marked er velforsynet. IEA forventer et stramt oliemarked året ud, bl.a. grundet produktionsnedsættelser i OPEC+-landene og øget efterspørgsel i særligt Kina. Rusland har den 21. september 2023 indført et midlertidigt eksportforbud af benzin og diesel til alle lande undtagen fire tidligere sovjetstater. P.t. vurderes det ikke, at forbuddet vil føre til forsyningsmangel på det danske marked.

Lagerfyldning

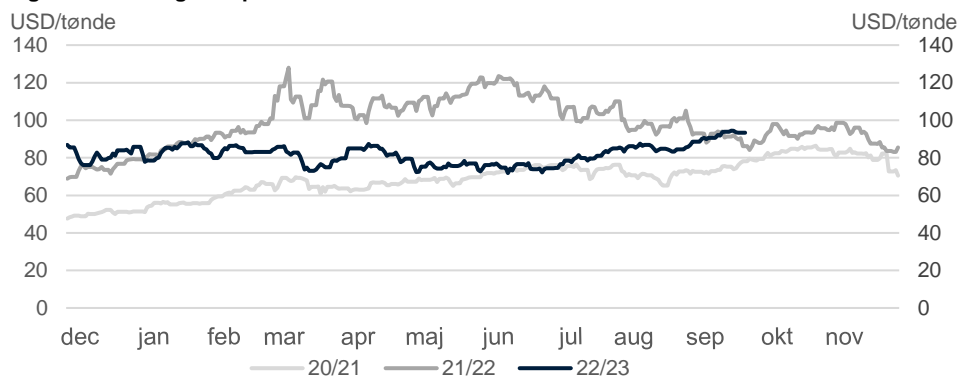
Ifølge den seneste opdatering fra Danske Olieberedskabslagre (FDO) har Danmark, i overensstemmelse med lovgivningen, olieberedskabslagre svarende til 81 dages gennemsnitligt indenlandsk forbrug (2022-niveau). Hertil kommer beholdninger i olieselskabernes egne kommercielle olielagre.

Udvikling i oliepriserne

Oliepriserne er grundlæggende volatile. En kombination af OPEC+-landenes produktionsnedsættelser og udfordringer for raffinaderier globalt med at følge med den øgede efterspørgsel hen over sommeren, har ledt til stigende priser, især på benzin og diesel. IEA vurderer, at priserne med stor sandsynlighed vil forblive høje eller potentielt fortsætte med at stige året ud.

Figur 5. Udvikling i olieprisen

Forsyning med træpiller

Nuværende træpilleforsyningssituation

På baggrund af de seneste meldinger fra branchen og den generelle udvikling på det europæiske marked vurderer Energistyrelsen, at der er lav risiko for mangel på træpiller til kollektiv forsyning (el og fjernvarme) og privat forsyning (individuelle træpillefyr) i den kommende fyringssæson. ENS følger løbende udviklingen på træpillemarkedet i dialog med branchen.

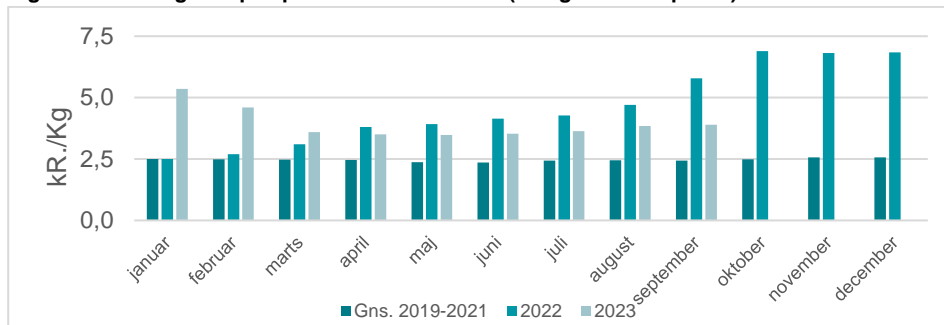
Allerede ultimo 2022 påbegyndte branchen oversøisk import, hvorved det danske marked for træpiller af høj kvalitet til individuel opvarmning forventes at kunne dækkes. De adspurgte aktører bag kollektive varmeselskaber har i forsommeren meddelt Dansk Fjernvarme, at alle er dækkede ind med hensyn til den ønskede afdækning af biomasse-mængder for den kommende fyringssæson (flis, halm og træpiller).

Udvikling i priserne på træpiller

De seneste prisprognoser indikerer stigende indkøbspriser for importører af træpiller, hvilket forventes at føre til generelle prisstigninger på træpiller frem mod fyringssæsonen 2023/24. Det bemærkes, at den kollektive forsynings benyttelse af længerevarende leveringsaftaler, samt flere tilgængelige varmekilder, vurderes at gøre den kollektive forsyning mindre sårbar over for løbende prisstigninger på træpiller.

Figur 6. Udvikling i træpilleprisen i detailhandlen (kr./kg. løbende priser)

Anm.: Der findes ikke nogen central prisbørs, der fastsætter prisen på træpiller, men Biobrændselsforeningens prisbarometer sammenligner månedligt priser i Øst- og Vestdanmark for træpiller i detailhandlen. Energistyrelsen har efterprøvet prisbarometerets priser i branchen, som oplever, at prisen er på niveau med det, prisbarometeret afspejler på nuværende tidspunkt.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard